

ЉУБАВ ПРЕМА УЗВИШЕНОМ БОГУ

[Српски – Serbian – صربي]

Ахмед Ферид

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Амра Дацић

Љубица Јовановић

Фејзо Радончић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ محبة الله عز وجل ﴾

« باللغة الصربية »

أحمد فريد

مراجعة :

عرفان كليسا

عمرة دانسيثش

يوفانو فيتس ليوبيتسا

فيزو رادوتشيش

2015 - 1436

IslamHouse.com

ЉУБАВ ПРЕМА УЗВИШЕНОМ БОГУ

Љубав је онај положај за који се такмиче такмичари, према коме се упућују радише, за његову спознају се засукују рукави и за мирисом његовог поветарца трагају побожни. Она је опсрба за срца, храна за душе и радост за очи. Она је живот, па се онај коме је ускраћена не убраја у живе, него у мртве. Она је светло због чијег се губљења, остаје у мору таме. Она је лек, услед чије несташице, срце обољева од свих врста болести. Она је сласт без које је живот мучан и болан. Она је дух веровања, добрих дела, високих положаја и среће, који када без њега остану, постају као тело без душе. Она у срца путника улива снагу да стигну до далеких и забачених места до којих би без ње тешко могли стићи. Она их доводи до положаја до којих без њих никада не би доспели. Она им припрема почивалишта искренности у која, да је није, никада не би ушли. Она је јахалица која носећи власнике на леђима увек доведе до вољеног. Она је пут пречице којим се најближе стиже до одредишта. Тако ми Бога, они који воле, домогли су се части и овог и оног света, јер имају највише среће дружења са вољеним. Бог је још онога дана, када је Својом вољом и неизмерном мудрошћу одређивао судбине Својим

створењима, пресудио да је човек са оним кога воли. Каква је то само благодат за оне који воле! Љубав према Узвишеном Богу је најузвишенији положај коме се тежи и врхунац на највишем степену. После љубави нема другог степена до убирања њених плодова и резултата као што су чежња, интимно дружење и задовољство, нити пре љубави до неке од њених претходница као што су покајање, стрпљивост, скромност и сл.

Најбоља, најкориснија и најузвишенија је она љубав која осваја срце и која је као таква дата за обожавање, јер само је Бог у срце могао улити такву љубав, искреност, поштовање, покорност, понизност и робовање. Робовање је исправно једино ако се робује само Њему. Робовање је савршенство љубави уз потпуну покорност и понизност. Узвишени се Бог, као Такав, воли у сваком погледу, за разлику од осталих који се воле према њиховој љубави. О дужној љубави према Узвишеном уче све објављене Књиге, сви Његови посланици, урођена природа коју је Својим робовима дао, здрав разум којим их је обдарио и благодати које им је подарио. Срца су по својој урођеној природи склона да воле онога ко им је добро учинио и благодатима их обасуо, а како да не воле Онога који даје само добро и од Кога су све

благодати којима обасипа Своја створења, као што Узвишени каже:

Од Бога је свака благодат коју уживате, а чим вас невоља каква задеси, опет од Њега гласно помоћ тражите. (Кур'ан, Пчеле, 53).

Његова лепа имена, узвишена својства и знакови Његовог стварања које показује Својим робовима, доказ су Његовог савршенства, узвишености и свемоћи.

У томе смислу Узвишени Бог каже:

Има људи који су уместо Бога кипове прихватили, воле их као што се Бог воли, али прави верници још више воле Бога. (Кур'ан, Ел-Бекаре, 165)

О верници, ако неко од вас од вере своје отпадне, - па, Бог ће сигурно уместо њих довести људе које Он воли и који Њега воле, према верницима понизни, а према неверницима поносити; они ће се на Божијем путу борити и неће се ничијег прекора бојати. (Кур'ан, Трпеза, 54)

Божији Посланик, нека је мир над њим, је рекао: "Тако ми Онога у чијој је руци мој живот, нико од вас неће веровати док му ја не будем дражи од детета свога, родитеља свога и свих људи." Омеру б. ел-Хаттабу, Бог био задовољан њиме, је рекао: "Не, све док ти не будем дражи од самог себе."

Ел-Хафиз каже: "Његове речи 'неће веровати' значе да неће потпуно веровати.

Ел-Кади'љад, Ибн Беттал и други кажу да се љубав дели на три дела: љубав величања и слављена, као што је љубав према родитељу, љубав самилости и саосећања, као што је љубав према детету и љубав добротности и учтивости као што је љубав према осталим људима. Тако је Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, у љубави према њему споменуо све три врсте љубави. Ибн Беттал је рекао: "Овај хадис говори да онај код кога је веровање потпуно зна да је Божијег Посланика, нека је мир над њим, дужан волети као родитеља, дете и све остале људе, јер смо захваљујући њему спашени од Пакла и упућени на прави пут."

Ел-Кади'љад, Бог му се смислио, каже: "У љубав према Божијем Посланику, нека је мир над

њим, спада помагање његовог суннета (праксе), одбрана његовог верозакона, жаљење што се није живело у његово време па да се за њега жртвује живот и иметак." Ако се има у виду све што смо навели јасно је да нема потпуног веровања док се све наведено не испуни, као и да веровање није ваљано све док се Веровеснику, нека је мир над њим, не посвети толика пажња колика се посвећује родитељу, детету и свим другим људима заједно. Ко није сигуран у ово и мисли другачије није (прави) верник.

Ако нам је Веровесник, нека је мир над њим, пречи да га волимо више него сами себе, шта онда рећи о Узвишеном Господару? Зар Он није пречи да се воли и да Му се робује од сваког другог? Све што је од Њега, роба позива да Га воли, свиђало се то њему или не свиђало. То што Он дарива и ускраћује, даје здравље и искушење, сиромаштво и богатство, што је од Њега праведност и доброта, смрт и живот, добротинство и милост, покривање греха и опрост, благост и стрпљивост, што се одазива и испуњава молбу, распршава бриге и пружа утеху и што од њега ни у ком погледу није зависан, већ потпуно независан, све су то разлози због којих Му срце робује и због којих Му љубав поклања. Када би некоме од Његових створења неко други, и најмање

што може бити, од горе наведеног учинио, не би се могло суздржати да га срцем не воли. Па како онда да човек свим својим срцем и бићем не воли Онога који му, уз сваки уздисај и издисај, непрекидно, и поред незахвалности, толико добра чини?! Како, када се Божије добро спушта на човека, а човеково зло диже Богу?! Како, када му се Бог, иако је од њега независан, обасипајући га неизмерним благодатима, умиљава, а он Му, иако је од Њега зависан, узвраћа мржњом и непослушношћу?! Како, када га Божија доброта и обасипање благодатима, не спречава од непослушности и непокорности према Њему, нити његова непослушност и незахвалност прекидају Господарову доброту према њему?!

Такође, свако кога од људи волиш и ко тебе воли, воли те с неким интересом и циљем и жели за себе, за разлику од Узвишеног који жели да то буде за твоју добробит. Исто тако, свако са ким од људи сарађујеш, жели да од тебе има неку добит, јер ако нема добити с тобом неће ни да сарађује, за разлику од Узвишеног Господара који са тобом сарађује искључиво да би ти био на добити и да би вишеструко зарадио; за једно добро дело би био, од десет до седам стотина пута, вишеструко награђен, а за лоше дело било би ти уписано само једно лоше

дело које ће ти Узвишени, уз твоје покајање, брзо опростити.

Осим тога, потребно је да знаш да те је Узвишени створио искључиво ради Себе, а све остало, и на овом и на оном свету, ради тебе, због чега ти нема ништа прече него да сву своју љубав поклониш Њему и да се, колико год можеш, потрудиш да стекнеш Његово задовољство. И не само то, све што теби и свим осталим људима треба, је дар твога Господара, који је - од свих дарожљивих најдарожљивији и од племенитих најплеменитији, јер Своме робу даје - пре него што од Њега затражи и више него што очекује, јер је и за мало труда захвалан и човекова дела је спреман да увећа, а и да му многе грехе опростити и избрише, као што је већ, Сам о Себи рекао: Њему се моле они који су на небесима и на Земљи, сваког часа Он се занима нечим. (Милостиви, 29).

Он свачије обраћање чује, ни на кога не заборавља, не збуњује Га мноштво обраћања и не досађује Му упорност молитеља. Напротив, Он воли да чује молбу устрајних, воли да се моли, љути се када се не моли, стиди се Свога роба тамо где Га се роб не стиди, покрива грехе Свога роба тамо где их

сам роб не покрива и обасипа га Својом милошћу, тамо где је сам роб према себи нема. Својим благодатима, добротворством и обећањима Господар је Свога роба позвао на племенитост и задовољство, па је то овај одбио и није прихватио. Затим му је, да би га приволео, слао посланике Своје и преко њих обећање Своје. Затим му се Сам Узвишени обратио речима: "Ко Ме замоли, даћу му (шта год пожели), а ко Ме замоли за опрост (греха), опростићу му (их) !"

Како, онда, срце може да не воли Онога од кога долази само добро?! Како може да не воли Онога који услишава молбе, уклања запреке, опрашта грехе, покрива мане, распршује бриге, помаже у невољи и испуњава жеље?! Нема никога кога је од Њега прече спомињати, коме је прече захваљивати, коме је прече робовати и кога је прече славити! Од свих од којих се помоћ тражи, Он најбоље помаже, од свих који имају власт, Он је најобзирнији, од свих од којих се моли, Он је најдарежљивији, од свих који дају, Он даје најобилније, од свих од којих се самилост тражи, Он је најмилостивији, од свих код којих се намерава одсести, Он је најгостопримљивији, од свих код којих се уточиште тражи, Он је најсигурнији, од свих на које се ослања, Он је најпоузданији. Милостивији је и од оца и од мајке. Више се радује покајању Свога

роба, него када овај у пустињи изгуби своју јахалицу на којој су му сва храна и вода и изгуби сваку наду да ће је наћи и да ће да успе да преживи, па је, после тога, нађе. Он је једини Владар који влада, а да ни у чему нема никаква судруга нити помоћника. Све ће, осим Њега, пропасти. Нико Му не може бити покоран без Његовог допуштења, нити непокоран, а да то Он не зна. Он је Онај коме се дугује покорност и захвалност, јер се, захваљујући једино Његовој помоћи и благодатима, према Њему покорно поступа. Он је Онај према коме се греша, па опет, иако су Његова права погажена, опрашта и преко престапа прелази. Он је најближи Сведок свега што се учини и најпоузданији Чувар. Од свих што обећавају, Он Своја обећања најбоље испуњава. Он је судија најправеднији. Он раставља душе, узима за кику, записује дела и одгађа рокове. Срца се са Њим осамљују, тајна је код Њега јавна, а невиђено познато. Свако за Њим чезне. Лица се покоравају светлу Његовог лица. Разум је немоћан да спозна Његову суштину. Урођена природа и сви докази говоре да нико није као Он и да Му нико није сличан. Захваљујући светлу Његовог лица, растеране су таме и обасане су светлом пространства Земље и небеса. Захваљујући Њему међу створењима влада ред и мир.

Он не спава нити му је потребно да спава. Награду смањује и повећава. Њему се ноћна дела уздижу пре дневних дела, а дневна дела пре ноћних дела. Његов застор је светло. Када би га открио, докле год би допрло спалило би лица Његових створења.

Љубав према Узвишеном Богу живот је за срца и храна за душе. Без ње срце не би знало шта је сласт, живот и спас. Када је срце изгуби више га пати и пече него што пати око када изгуби вид или уво када изгуби слух. Када у срцу нестане љубави према Створитељу и Господару, једином правом Богу, по њега је то горе него када из тела изађе душа. Ово зна и верује само онај ко зна шта је живот, јер мртавац не зна шта је бол рањавања.

Мотиви који код човека изазивају осећај љубави

1. Пажљиво учење Кур'ана, размишљање о његовом значењу и циљу који се жели постићи као што се размишља о књизи коју човек чита и објашњава, како би разумео поруку аутора.

2. Приближавање Узвишеном Богу не само кроз обавезне молитве, него и путем

добровољних, као што стоји у кудси-хадису: "Мој роб Ми се не може приближити ничим дражим, од онога с чиме Сам га задужио. Мој роб Ми се са добровољним богослужењем (нафилама) приближава све док га не заволим.

3. Сећање на Бога у свакој прилици и сваком стању и Његово спомињање при сваком делу како језиком тако и срцем, јер се Божија љубав и наклоност стиче у истој оној мери у којој се роб на Њега сећа и у којој Га спомиње.

4. Давање предности онеме што воли Бог над оним што воли човек, нарочито у моментима навале прохтева и страсти. Другим речима, показивање склоности према Божијим пријатељима ма колико то тешко било.

5. Упознавање Божијих лепих имена, атрибута и својстава, кроз призму прочишћеног срца и његовог одржавања у лепотама и спознаје, јер онај ко Бога спозна по Његовим именима, својствима и делима, без сумње ће Га у истој мери и заволети. Зато се досађивање и беспосличење убрајају међу најгоре разбојнике који нападају срце и не дају му да дође до спознаје невиђеног.

6. Проматрање и размишљање о Божијој доброту, добротинству, знамењима и благодатима, како оним видљивим, тако и о скривеним, јер то упућује и изазива љубав према Њему.

7. Осећање скрушености и потпуне скрханости пред Узвишеним Богом. Што се ономе ко то није доживео речима не може описати.

8. Осамљивање и потпуно посвећивање Богу у свакој прилици, а посебно приликом упућивања молбе, учења Кур'ана, обављања молитве и других чина богослужења, као и сва та дела завршити са покајањем и тражњем опроста.

9. Дружење са онима који Бога искрено воле, убирање њихових речи и савета као што се убирају најслађи плодови. Затим не говорити пред таквим људима без потребе, осим ако се то чини ради повећања знања и добијања одговора на оно што није јасно теби или некоме другом.

10. Избегавање свега што удаљава срце од изражавања љубави према Богу.

Придржавање ових десет ствари помоћи ће свакоме ономе ко воли да дође до Вољеног.

Божија љубав према Својим робовима

Узвишени Бог каже:

Бог, заиста, воли оне који су честити и воли оне који се много чисте. (Кур'ан, Ел-Бекаре, 222)

Бог воли оне који се на Његовом путу боре и у редовима као да су бедем чврсти стоје. (Кур'ан, Редови, 4)

Узвишени Бог неће казнити оне које воли. Зато оне који лажно тврде да Га воле пита:

Па зашто вас онда кажњава због грехова ваших? (Кур'ан, Трпеза, 8)

Међутим предуслов за љубав и Божију наклоност је покајање и опрост греха. У том смислу Узвишени каже:

Реци, ако Бога волите, мене следите, и вас ће Бог волети и грехе вам опростити! (Кур'ан, Имранова породица, 31)

У знакове Божије љубави према Своме робу спада и то да га пази да у детињству буде лепо одгојен, да му у срце усади веровње, просветли разум,

да следи све што га води Његовој љубави, а избегава све што га од Њега одвраћа. Затим да му олакшава послове и животне проблеме, да се мимо Њега за помоћ не обраћа другима. Све свесно како своје мисли тако и дела треба управити искључиво према Богу, јер све што је више окренут према Њему, све је Његова љубав јача, и све се другим мање заокупља.

Знаци љубави према Узвишеном Господару

Знај да свако тврди да воли Узвишеног Бога и да је лако тврдити, а тешко доказати. Када тврди да воли Узвишеног Бога човек себи не сме дозволити да буде заведен ђаволским обманама и подвалама душе, све док је не провери и не докаже да има знакова за такву љубав. У знаке човекове љубави према Узвишеном Богу спадају: жеља да се што пре са Богом сретне у Рају, да више воли оно што воли Узвишени Бог него што сам, јавно и тајно, прижељкује, да се клони повођења за прохтевима и да избегава безбрижност и лењост, да буде устрајан у покорности Узвишеном Богу и настојању да Му се што више приближи необавезним молитвама (нафилама). Ко истински воли Бога, он према Њему

није непослушан, иако се у основи непослушност не коси са љубављу, већ са њеним савршенством, јер колико само људи воли здравље, али, опет, једе оно што је по њега штетно. Ово зато што спознаја може да ослаби, а прохтеви да надвладају, па да човек не буде у стању извршавати нешто у чему се огледа љубав. На то упућује и хадис који проповеда Ну'ман у коме се каже да су га често доводили Божијем Посланику, нека је мир над њим, па је он рекао да му га више не доводе. Када су му га поново једнога дана довели, један човек га је изгрдио и рекао: "Зашто га овако често доводе?" - Па му је Божији Посланик, нека је мир над њим, рекао: "Немој га грдити, јер он воли Бога и Његовог Посланика!" Што значи да га непослушност према Посланику, нека је мир над њим, није лишила љубави, али га је лишила њене потпуности.

Коментаришући овај хадис ел-Хафиз каже: "Ово је доказ да прекршење Веровесникове забране није у супротности са љубављу према Богу и Његовом Посланику у срцу онога ко је забрану прекршио. У хадису, наиме, недвосмислено стоји Посланикова, нека је мир над њим, изјава да поменути воли Бога и Његовог Посланика, упркос томе што је својим поступком прекршио забрану.

Овде је, такође, доказ да љубав према Богу и Његовом Посланику није оспорена у срцу онога ко забрану, чак, и поново прекрши. Потврда за то је да оспоравање веровања онеме ко пије вино није трајна, већ само у моменту док пије и док је под утицајем вина, како је већ раније објашњено."

У знаке љубави према Узвишеном Богу спада и то да човек воли Божије речи, речи Његовог Посланика, нека је мир над њим, и речи верника.

У знакове љубави према Богу, такође, спада човеково задовољство са осамљивањем, дошаптавање са Узвишеним Богом и читање Његове Књиге (Кур'ана). Зато се човек што више треба осамљивати, у глухо доба ноћи, када остали спавају, устајати, обављати ноћну молитву (техецуд) и у најмању руку наслађивати се у самоћи и уживати у дошаптавању са Вољеним.

У знакове љубави према Богу спада и то да човек према муслиманима буде благ и милостив, а према својим непријатељима строг и одважан, као што Узвишени, описујући вернике, каже да су:

... строги према неверницима, а сармилосни међу собом. (Кур'ан, Победа, 2)

Такође је један од знакова љубави према Богу да човек, када је Бог у питању, ни од чијег прекора не зазире. Све су то знакови љубави према Богу. Када се сви ови знакови код некога нађу, његова љубав је потпуна, па ће на оном свету имати чисто рајско пиће, за разлику од онога чија љубав према Богу буде помешана са љубављу још према некоме, мимо Њега, услед чега ће му и пиће бити помешано, као што стоји у речима Узвишеног Бога:

... даће им се па ће пиће запечаћено пити, чији ће печат мошус бити - и нека се за то такмиче они који хоће да се такмиче! - Помешано с водом из Теснима ће бити, са извора из кога ће Богу блиски пити. (Кур'ан, Они који при мерењу закидају, 25-28)

На другом месту Узвишени казује да ће за чиста дела бити и чиста награда, а за лоша дела лоша и награда:

Онај ко буде урадио колико трун добра - видеће га, а онај ко буде урадио и колико трун зла - видеће га. (Кур'ан, Земљотрес, 7-8)

О знаковима љубави према Богу, неко је од часних предака у стиху лепо рекао:

*Не дај се заварати, јер Вољени има доказе,
И начина да, онај ко воли, до дарова дође.
У њих спада и уживање у горчини искушења,
И задовољство са свим што Вољени ради.
У знакове спада и то да се види насмејан,
И да му срце вољеном славуј буде.
У знакове спада и то да разуме,
Речи оног ко има срећу да Га моли.
Неко је други, такође, у стиху рекао:
У знакове спадају сета његова и јецање његово,
Страх да проговори и оно са шта се не критикује.
У знакове спада и то да га видиш да одлази,
У борбу на Божијем путу и свако добро дело.
У знакове спада и његова скромност јер види,
Да је свет безвредан и да су уживања пролазна.
У знакове, спада и да га видиш уплаканог,*

Када увиди да је какво ружно дело учинио.
У знакове спада и то да га видиш преданог,
У свим пословима Владару Праведном,
У знакове спада и то да га видиш задовољног,
Са сваком одредбом која га снађе.